

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maniu 8
Telefon 6-30.

Fakereszteket

lopott a besszarábiai dubasari temetőből Maftuta, a napszámos, amiért a lapusnai törvényszék elítélte 3 havi fogházra. A bűnös elveszi büntetését, a megsértett társadalmi rend „helyreáll”, a halottak talán annyira sem haragszanak Maftutára, mint az élők, de az éhezõ ember által ellopott sirkeresztek megmaradnak, szomorú szimbolumként odatűzve az ériási halom tetejére, amely alatt tervek és vágyak, reménységek és bizakodások fekszenek.

Ennek az országnak legendás gazdagságáról felesleges beszélni. Mindenki tudja, hogy mindenünk van, bővelkedünk a természet kincseiben, van tengerünk és vannak folyóink, vannak aranyat és vasat rejtő hegyeink, életet termő rónaságaink, óriási erdőségeink, — van mindenünk, amiből jólét, kultúra, eleven élet fakadhatna. Csak annyi kellene, hogy hozzá engedjék nyulni az embereket mind ezekhez a gazdagságokhoz, hogy szerszámmal adjanak a kezükbe és megengedjék nekik a méltatlan lehetőségek kiaknázását ezen a gazdag földön. Nem kellene több, csak jószándék és koncepció, s megpendülne az élet, kivirágoznának az emberek öröme.

Ehelyett pedig marakodnak a szemben álló csoportok a javak felett és mindegyik féltékenyen örködik azon, hogy jaj, hozzájuk ne nyúlhasson a másik. Akinek gondolata van, akinek teremtő jószándéka van, azt hozzá nem engedik a munkához. Vad féltékenységek és indulatok váltakoznak a szembenálló nemzeti, társadalmi, vallási, gazdasági és politikai csoportokat.

Nem tudnak mit kezdeni a szemük előtt kinálkozó gazdagsággal a szembenálló csoportok. Vad önzések akadályozzák meg a gondolatoknak azt a tisztulását, ami előfeltétele és megvalósulása egyben a konszolidációnak, a gazdasági élet komoly megszervezésének. Fősvények vagyunk valamennyien és kincseink gondja öl meg bennünket. Elástuk a föld alá gazdagságunkat és inkább nyomorgunk, züllünk, kopálunk, semhogy meg kelljen osztani ezt a gazdagságot a többiekkel. Sokat akarunk és keveset birtokolunk. Nem tudunk megelégedni annyival, hogy az egyszerű megélhetéshez szükséges szerény gazdagsággal beérnénk és a vágyott nagy gazdagság gondjai nyomorultakká tesznek bennünket.

Az éhes ember, aki fakereszteket lop a sirokról, mialatt köröskörül kincseket rejt a föld, csak fel kellene tárnunk: ime az ember 1927. évvel annak születése után, aki megmondotta: „És a gazdagnak nem lesz öröme az ő gazdagságában...”

Mária királyné újból Amerikába megy

(Budapest, okt. 11.) A Pesti Naplónak jelentik New-Yorkból: Mária királyné újabb amerikai utra indul. Az özvegy királyné utjának politikai jellege nincsen.

A román-amerikai, függő petróleumkérdés elrendezését és ezzel az amerikai gazdasági körök megnyerését összefüggésbe hozzák New-Yorkban a királyné utazásaival.

Aláírták a Rakovszkyt visszahívó dekretumot

(Páris, okt. 11.) Moszkvai jelentés szerint Kalinin ma aláírta a szovjetunió végrehajtó bizottságának dekretumát,

amely Rakovszky párisi követet visszahívja.

Olaszország demarsa Belgradban

(Szófia, október 11.) A kormány október 15-ére összehívta a szobranje rendkívüli ülését.

A római Tribuna azt írja, hogy a jugoszláv kormány nem háríthatja el magáról a felelősséget, mert Jugoszlávia kegyetlen és jogfosztó rendelkezései a macedón vidéken váltották ki a macedón forradalmi mozgalmat.

Csernicsevo közelében újabb komitácsi támadás történt az éjjel. Két macedón komitácsi elcsúszott, a többi visszamenekült bolgár területre.

(Belgrad, október 11.) Az olasz követ tegnap megjelent a külügyminiszternél és felvilágosítást kért az olaszellenes tüntetések és laptámadások miatt, a macedón merénylettekkel kapcsolatban.

Az ajtóra szerelt revolver elcsípte a tolvajt

(Cluj-Kolozsvár, okt. 11. A Mai Világ tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt Niteseu kolozsvári erdőfőfelügyelő bűnvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik hónapokon keresztül fosztogatták lakását.

Niteseu felügyelő tegnap elutazott otthonról és az ajtóhoz egy vaktöltéssel telt revolvert szerelt, amely az ajtó nyitásával elsül. A késő esti órákban a

házban lakók egy hatalmas dörrenésre lettek figyelmesek, mire berohantak Niteseu lakására, ahol az inspektor magán-szobájának ajtaja előtt remegve állott, halálraültán Buculescu M. takarítónő.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a takarítónő fosztogatta az inspektor lakását, súlyos összegek erejéig megkárosítva. Letartóztatása után átadták az ügyészségnek.

Héjjas Iván és társai darabbetiltást követelnek Klebelsberg kultuszminisztertől

(Budapest, okt. 11.) Évek óta nem szerepelhetett a Nemzeti Színház játérendjén Szomorú Dezsőnek nagy sikerrel aratott darabja, a Nanyasszony, amely Mária Terézia életét tárgyalja. Mindaddig ugyanis megakadályozták a darab előadását a fajvédők körök. Most Hevesi Sándor igazgató műsorra tűzte a darabot és kijelentette, hogy állását köti annak előadásához. Ma délből küldöttség keresi föl Klebelsberg kultuszminisztert, akit arra kérnek majd, hogy szíveskedjék megakadályozni a „Nanyasszony” reprizét a Nemzeti Színházban. A küldöttségben képviselve lesznek az Ébredők, a Mansz, a Tesz és egyik Bajtársi Szövetség.

Héjjas Iván

kívül, akinek színház és irodalom iránti érdeklődése köztudomású, az országgyűlés tagjai közül még Ernst, Petrovácz, Buday és Kontra képviselők vesznek részt a küldöttségben. Mintha 1920-ból való hervadt, elszárgult újságpapírost sodorna felénk az őszi szél...

Klebelsberg

miniszter várható válaszára illetékes helyen a következőket mondták:

— Végzetes dolog lenne, ha a kultuszminiszter belenyúlna az állami színházak műsorügyeibe, ha pártpolitikai szempontokat venne figyelembe és bizonyos rétegek egyéni kívánságait elégitené ki.

Végzetes dolog lenne politikát vinni a kultúra falai közé.

A kultuszminiszter Hevesi Sándornak, a Nemzeti Színház igazgatójának szabad kezet engedett a repertoár megválasztásában és magának kizáróan csak a kritika jogát tartotta fenn. A Nemzeti Színház nem állhat politikai pártok szolgálatában.

Pártszínházat nem lehet fenntartani, a nemzet színházából nem engedünk pártszínházat csinálni.

A kultuszminiszter ebben az értelemben fog válaszolni az öt fölkereső küldöttségek és ezzel az ügy egyszer és mindenkorra lekerül a napirendről.

Népkonyhák felállítását kéri a kolozsvári szociáldemokrata párt

A kolozsvári szociáldemokratapárt vezetősége beadványt intézett a városi tanácshoz, hogy intézkedjék népkonyhák felállítására irányában. A beadvány indokolásában kifejtette a szociálista párt, hogy a munkanélküliség állandóan növekedőben van és az általános leszegényedés folytán előreláthatólag olyan nagy lesz a nélkülözők száma, hogy feltétlenül szükség van a népkonyhák felállítására.

Rend és halál Mexicóban

Mexicoi jelentés szerint Primo Fontanez tábornokot és 15 társát lázadás címen tegnap kivégezték. Mire az összes államkormányzói hűséget esküdtek az elnöknek.

Skarlátjárvány Kolozsváron

(Cluj-Kolozsvár, okt. 11.) Az utóbbi napokban több skarlátjárványos megbetegedés történt Kolozsváron. A járványos betegeket orvosi megfigyelés alá vették, a közegészségügyi hatóságok lépéseket tettek a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

Játék a tűzzel

(Szolnok, okt. 11.) Sihász Jánosné paraszttasszony a lakásba zárta 4 és 1 éves gyermekeit, ő pedig elment dolgozni. A két gyermek gyufához jutott, s felgyújtotta a házat.

A gyermekek elpusztultak a lángokban. Az anyát gondatlanságért letartóztatták.

Kisiklott egy munkásvonat az alagutban

(Bucuresti, okt. 11.) Tegnap délután a Dömösből Predealra induló munkásvonat az alagutban kisiklott. A forgalom öt órán át szünetelt. Kár nem történt.

Közlekedési sztrájk Berlinben

(Berlin, okt. 11.) A villamosvasut és a földalatti vasut alkalmazottai bérkövetelésük visszautasítása miatt ma reggel sztrájkba léptek.

MAI PÉNZPIAC

Lapunk zártáig a zürichi nyitás nem érkezett.

Egész falu betegedett meg husmérgezésben

(Breslau, október 11.) A sziléziai Reichenbach községben az egész falu husmérgezését kapott romlott lóhustól.

Eddig 180 betegel jelentettek be, akik közül kettő meghalt.

A gyújtogatókkal szemben szigorúak az osztrák esküdtek

(Bécs, október 11.) A tulni esküdtszék 12 évi fogházra ítélte Weisel Paulát, volt polgármester feleségét, akire több gyújtogatás bizonyságot tett. Két társát, Ristert és Handelberget szintén súlyos fegyházbüntetésre ítéltek.

Az asszony azért gyújtogatott, hogy férjének, akinek ácsműhelye volt, munkája legyen az új építkezéseknél.

Jugoszlávia el akarja venni Romániától a keleti tranzitot

(Bukarest, október 11.) Október 15-én Prágában vasúti konferenciát tartanak, melynek tárgya közvetlen vasúti összeköttetés létesítése, mindennapos hálókocsjáratokkal Berlin—Prága—Budapest—Konstantinápoly és a kelet között. Az előzetes tervek szerint a járatot Bagdadig és Szíriáig akarják meghosszabbítani. A hálókocsjáratokat annyira rendszeresíteni fogják, hogy Belgrád naponta indít majd hálókocsjáratot Konstantinápoly és Athén felé, az eddigi hetenkénti egy járat helyett.

Legutóbb az érdekelt államok konferenciát tartottak ez ügyben Baden-Badenben, ahol a szerbek Prágában azt kérték, hogy a forgalmat Belgrádon keresztül bonyolítsák le az eddigi utirány helyett. Románia persze azt követelte, hogy a forgalmat az eddigi utirány megtartásával Konstantinápoly felé Románián keresztül bonyolítsák le, a román kereskedelmi hajó tranzitjával, miután ezen az útvonalon Berlin—Konstantinápoly között mindössze 77 órát vesz igénybe az út.

A prágai konferencián Románia delegátusainak erős harca van kilátásuk Jugoszlávia képviselőivel.

Egy ötödik gimnázista meghalt gyermekparalízisban

(Bukarest, október 11. Rador.) A bukaresti Sincal liceum V. osztályának egyik növendéke gyermekparalízisban meghalt. A hatóságok elrendelték az iskola bezárását.

Uraim!!

Mentsenek meg egy jeles diákot, aki holnap
este indul az Idegen Légióba

(Cluj-Kolozsvár, okt. 11.) Fiatal, 18 éves diákmegbízott előttem és beszél végtelen elkeseredéssel nagy tervéről. S. Gyula, kolozsvári diák ki jelesen abszolválta a református kollégium négy osztályát, majd a kereskedelmi iskolának is kitűnő tanulója, az idén kénytelen volt abban hagyni az iskolát és holnap este neki akar vágni annak az utnak, amely a francia idegen légióba keresztül a halálos veszedelmekbe vezet.

Édesapja szegényember. Mozgópótlás, kinek csekély fizetéséből alig jut a legszükségesebbekre. Iskolára nem telik. A tizenhétéves ifjú lelkes naivitással elhatározta... Istenem... jó... hát nincs több iskola. Elmegyek és valahol állást keresek. Segítek magamon és segítek családomon is.

És megindult az állástkeresések szomorú kálváriája. Magyar vállalatok, biztosító intézetek, bankok kerültek sorra... A legtöbb helyen azonban nem kapott mást, mint elutasítást.

A bank kegyesebb volt. Hajlandó a jeles tanuló gyakornoknak alkalmazni... de hat hónapig fizetés nélkül. Mert hát érettségizett fiatalembereket is kaphatna, akik jönnének szívesen...

S. Gyula ezek után azon gondolkodott, hogy nem volna-e érdemesebb egy szegél és egy darab spárgával megoldani a megélhetés nagy problémáját. Ettől mint mondotta, visszatartotta erős református hite. Kétségbeesés e végső sugalmazására elment a francia konzulhoz és jelentkezett idegen légiónáriusnak.

A francia konzul jó ember. Nem mondott semmit a légióról a diákuniformis fiatalembernek. Mindössze egy nevet mondott: Monsieur L'Atache Militaire Francais, Bukarest. És a házszámot. Futólag megemlítette, hogy csütörtökön délelőtt ott jelentkezzen.

Tegnap este beszélgettem S. Gyulával. Hosszasan vázoltam a reá váró veszedelmeket. — Tudom, mondotta. De muszáj. El kell mennem innen, hol nem tudok megélni. Tizenhétéves vagyok és még semmi örömöm nem volt az életben.

— Ha valami állást kapna Kolozsváron, lemaradna? — kértem.

— Nehezen.

Megint beszélni kezdek a légió borzalmairól, majd próbálom belé hitet önteni azzal, hogy sürgősen állást keressünk számára.

— Jó — mondja. Erős elhatározásom, hogy szombat este indulok. Ha addig tud valamit, hát majd itthon mepróbálom. De holnap el szerkesztő ur, hogy kár az idejéért, mert őt talán udvariasabban, mint engem, de mégis csak el utasítják és ha elmegy, kacagnak azon a másikon, hogy el akart helyezni egy állástalan embert.

Ezt egy tizenhétéves ifjú mondta... és mikor bucsuzóul kezét fogtuk, erősen, hosszas, szinte görcsösen fogzkodott kezembe, mint azok, akik a mélybe hullanak és az utolsó szalmaszál után is kapaszkodnak.

Nagyvállalatok, bankok, Püspök urak, Magyar Párt, ne hagyjátok vesztébe rohanni a magyar fiának, e fiatal tehetséges hajtását. Másfél nap nagy idő egy ember megmentésére. Ne hagyjátok vesztébe rohanni...

Pedig oly egyszerű a dolog Uraim!...

Egy telefon hívás az egész... Felveszik a telefonkagylót és hívják a Mai Világ számát. Csak annyit mondanak, küldjék fel hozzám azt a fiatalembert, megpróbálom vele, hátha lehet valamit csinálni.

Ennyi az egész.

(A. L.)

Látogatás Berlinben Molnár Ferencnél, aki nyilatkozik amerikai utjáról és új darbjáról, amelyet befejezett

(Berlin, okt. 11.) Az elegáns Budapeststrassén, az Eden-Hotel egy kis piros másodemeleti apartamentjében lakik Molnár, feleségével, Darvas Liliivel. Reggel kilenckor már fogad. A kilencórás látogatónak a következőket mondotta magáról:

— Befejeztem az új darabomat, amelyet a Magyar Színház már régebben, még a „Játék a kastélyban” premierjén szerződésileg lekötött. Ez a darabom háromfőszereplős vígjáték s három nagy szereplő szerep van benne, egy ugynevezett szerelmi duó, szerelmes pár — szeretném, ha lehetséges volna, hogy a nő Gombaszögi Frida játssza, a fériszerepre Kiss Ferencet volna jó megyni — és egy nagystílusú anyaszerep. A miliójét, ha jellemezni akarnám, azt a szót kellene használnom, hogy régi osztrák-magyar milióban játszik, amennyiben a férfi főszereplője egy régimódi, kedves, kalandos, kalandkedvelő huszártípust játszik, egy jókedvű, békebeli huszártiszt alakot. A többi szereplő pedig ugynevezett „udvar körül forgoló”, magasabb körből való. A kor, amelyben

a darab játszik — jóval a háború előtt lévén —, magával hozza, hogy a nők a 20—25 évvel ezelőtti divatban, mondjuk úgy, hogy a Ferencz József-korabeli ruhádivatban fognak játszani, ami megfelel a miliónek is.

— Gombaszögi Frida egy érdekes, gögös, kissé karikírozottan fölfuvalkodott külföldi hercegnőt játszik benne. Diszlet jóformán nincs, a főszereplő a szóra, a dialógusra fektettem, ezért — éppen úgy, mint a „Játék a kastélyban” — egyetlenegy egyszerű diszletben, egy szálloda reggeliző szobájában játszik az egész darab.

— Arra a kérdésre, hogy mi a darab, leginkább azt lehetne felelni, hogy az, amit valamikor

románának

neveztek. Játékos formájú szindarab, szépséges cselekménnyel, amelynek sem tendenciája, sem problémája nincsen, egy játék, egy szindarab, színházjáték, vagy mondjuk így: rapszódikus fordulatokkal telt szerelmi színjáték. Ujból nincsen sok szereplője s ugynevezett rövid darab. Végeredményben azonban

tisztára az, amit vígjátéknak neveznek.

— Amerika?

— Amennyiben úgy alakulnak a dolgok, hogy megyek — ha tudniillik a Reinhardt-vendégszereplés nem húzódik tovább, mint amilyen időre tervezték, — úgy elsősorban arra akarom fölhasználni azt a két hetet, amelyet körutón szándékozom tölteni, hogy meglátogatom ismerőseimet és barátaimat, színészeket és igazgatókat, akik évek óta a darabjaimat játsszák. Egy dolgot fogok föltétlenül megcsinálni, azt a bizonyos fölőlvást, amely

a mai magyar modern színpadi irodalom ismertetéséből kiindulva, az egész magyar kultúrának ismertető propagandája akar lenni.

A fölőlvást nem nagy publikum előtt, de természetesen amerikai hallgatóság előtt fogom megtartani, mégpedig francia nyelven. Körülbelül két hétig maradok künt s onnét ismét visszatérek Berlinbe... E. Z.

SZÍNHÁZ - MOZI

Nászéjszaka

Harry Liedtke legújabb filmje, a „Nászéjszaka”, a német filmtechnika egyik legjobb terméke.

Egyes jelenetek magukon hordják a királyi udvarok képrázatos pompájának minden fényét, mesészővése pedig élénkséggel olvad harmónikus egységbe a film technikai felépítésével.

A „Nászéjszaka” főszerepében Harry Liedtke megint sikerült olyan alakítást nyújtani, amely eddig is lehelővé tette számára, hogy megédveltesse magát a közönséggel. A cselekmény főhőse az elegáns gentleman, egy nagyszámú gárdájának tisztje. Ebben és ehhez hasonló szerepekben jutott el Harry Liedtke az aranytálcájára.

A „Nászéjszaka” főhőse szexuálisan a többi szerepek elosztása. A legendás bűbájú glóriázott hercegnő, a fenomenális Lie Damita. Egy neves francia író kijelentette róla, hogy egyetlen nő, ainek lábai és testének vonalai összehasonlíthatók a Milói Vénusz plasztikus testalkatával.

A film egyik főszereplője, a két érdekesség mellett Paul Richter, a Niebelungen „Siegfridjének” alakítója, továbbá a nagy hírnévnek örvendő Verebes Ernő.

— Hevesi Piroska klasszikus hangversenye. Október 16-án, vasárnap este fél 9 órakor, a kath. gimnázium disztermében tartja ezidei első szólóestélyét a kiváló művész. „Klasszikus Est” keretében. A műsor rendkívüli érdekesség, hogy itt még nem hallott, szíbbnél szebb művek kerülnek bemutatásra, a XVII. század mestereitől egész Beethovenig. A magas színvonalú estély jegyeit Lepage árulja.

A Magyar Színház heti műsora

Szerda: Biboruhás asszony. (Operett-repriz: Kolbay, Mende, László, Ihsz. A. bérlet).

Csütörtök: Oroszország. (Bérletszűben).

Péntek: Róman előadás.

Szombat d. u. 4 órakor: Othello. (Ifjúsági előadás. Bevezető előadást tart dr. Borbély István).

Szombat este fél 8 órakor: Viggyeg. (Operett-repriz: Kolbay, László, A. bérlet).

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Nővér kapitány.

Vasárnap este 6 órakor: A vasgyáros. (Poór Lili, Tárnyai).

Vasárnap este fél 9 órakor: Cirkusz hercegnő. (Kolbay, László, Ihsz. B. bérlet 11. sz. B. Sorozatszám: 63).

Hétfő: Az ügyvéd és férje. (Poór Lili, Pr. m. bérlet).

„FOCUS” tűzfavállalat

elsőszályú **bükkhasábot**

szállít kedvező árban

CLUJ

Str. Gh. Enescu (v. Gyufagyár-u.) 3

Telefon: 4-88.

TÉLI

tűzfaszükségletünket

szerezzük be idejében a

„CALCIT” RÉSZV.-TÁRS.-nál

Strada General Dragalina No. 9.

Telefonszám: 11-06.

Házhoz szállítva:

I-a bükkhasáb tűzifa ölenként L 1400

I-a bükkhasáb aprítva, 1000 kg. L 900

I-a hántott tölgy aprítva 1000 kg. L 1000

I-a bükk és tölgy aprítva 1000kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak kollektív alapon
fizetési kedvezmény.

HIREK

Több vagy kevesebb?

— Borzadok, ha a harmincadik születésnapomra gondolok.

— Miért? Valami borzasztó történet veled?

Hogyan lehet

egy ezresből kettőt csinálni?
— Egy régi probléma, mely az ügyességen szokott megoldást nyerni

(Cluj-Kolozsvár, okt. 11.) Az alkimisták, kik ólomból akartak aranyat készíteni, már rég kihaltak, de a modern hír már kitermelte helyükbe az utódokat, akik fehér, értéktelen papirokat akarnak varázsszavak és titokzatos szerek segítségével nemessen zizegő ezres bankjegyekké változtatni. Stan Constantin és Pavel George Toporu községi parasztok is ezen a problémán törtek fejüket és hosszas gondolkodás után rájöttek, hogy ezt csak a vándorcigányok útján lehet megoldani.

A községen nemrég keresztül utazott egy kóbor cigány társaság és a parasztok jól megvendégelve őket, a lakoma végén suttogva megkérdezték, hogy nem tudnának pénzt csinálni.

A cigányok kapva kaptak a kitűnő alkalmon és bejelentették, hogy igenis tudnak pénzt csinálni, sőt ingyen megcsinálják a szíves vendéglátást.

A parasztoktól elszedtek 26 darab ezrest, mit gondosan fehér papír közé fektettek és titokzatos varázsigék közben valami folyadékkal megnedvesítettek.

Az ámuló parasztoknak kijelentették, hogy a pénz a varázsigék és a titokzatos folyadék következtében megduplázódik, ha öt napig földbetemetik.

Mialatt a cigányok a pénzt a földbe ásták, már el is tűntek. Öt nap múlva a parasztok a földbe ásva, a dupla pénz helyett szimpla fehér papírt találtak csak.

A giurgiai ügyesség most keresi az eltűnt cigányokat, míg a parasztok ellen hamis pénz gyártására való felbujtás miatt indult meg az eljárás.

— Egy évi börtönt kapott a váltó hamisító fiú, kit saját apja juttatott börtönbe. A bukaresti törvényszék harmadik szekciója legnap ítélt meg Felix Nissim nagénhivatalnok bünyében, ki számos hamis váltót helyezett el apja nevében, hogy költséges passzióit kielégíthesse. Mikor a váltókat megváltották a váltóhamisítót hivatalnok édesapja, ki nem tudta, hogy a váltókat fia helyezte el, kijelentette, hogy az azokon levő aláírás hamis. A váltótulajdonosok erre feljelentették a hamis váltók elhelyezőjét, kit a törvényszék 1 évi börtönre ítélt.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

— Románia nem jogutódja a volt nemzeti bankoknak. Készenből jelentik: Rendkívül érdekes ítéletet hozott a k-szevi ítélőtábla, amelynek előzményei tíz évre nyúlnak vissza. A szovjetkormány 1917-ben állami kölcsönt bocsátott ki, ugyanezen év végén az orosz nemzeti bank 75 százalékos kölcsönt adott a kötvények birtokosainak, akik természetesen letétbe helyezték kötvényeiket a banknál. Az egyesülés után a kormány megkezdte a bank likvidálását, amelynek 9 millió rubel értékű kötvény maradt abból a kölcsönből. A pénzügyminisztérium pedig elrendelte, hogy a kötvények tulajdonosai fizessék vissza az állam által lefoglalt banknak a felvett kölcsönt. Az évek óta húzódó ügyben az ítélőtábla tegnap döntött és kimondta, hogy a román államnak nincs jogában visszakövetelnie a volt orosz nemzeti bank által adott kölcsönt, minthogy az államra nem szállottak rá a volt orosz nemzeti bank jogai és kötelei, ezért az állam csak a likvidálási munkálatok ellenőrzésére szorítkozhat.

— A kolozsvári „Munka” fogyasztási szövetkezet közgyűlése. A kolozsvári „Munka” fogyasztási és termelő szövetkezet legnap tartotta közgyűlését, melyen elhatározták, hogy a termelő szövetkezet építőipari szakosztálya is kibővíti. Az igazgatóság jelentése a szövetkezet erős fejlődéséről számolt be.

— Hamis bukásért körözik két bukaresti nagykereskedőt. A kolozsvári rendőrhöz tegnap jött meg a bukaresti igazgatóság körözvénye, melyszint Paul Schwartz és Kron József bukaresti nagykereskedők fizetéseket lenséget jelentettek és megzöktek. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a két nagykereskedő eltuladonítva hitelezők pénzét, hamisan bukásért és sikkasztásért.

— Newyorkban bombarobbanás rombadöntött egy házat. Newyorkból jelentik: A 35-ik utcában egy ház bombarobbanás következtében rombadőlt. A robbanásnak négy áldozata van. A rendőrség azt hiszi, hogy az elpusztult házban titkos robbanószergyár volt.

— Kulturmatiné. A kolozsvári szakszervezetek kulturbizottságának műkedvelő csoportja október 16-án az Építőmunkás Otthonban műsoros matinéet tart, melyen Papp József író mond írodalmi konferanzt.

Háromszor ájult el az esküvőn — a vőlegény

A Neue Freie Presse a következő érdekes londoni táviratot közli:

London. Tegnap a Marii templomban tartott esküvőn tragikus jelenet ment végbe. A vőlegény, John Bather, annyira izgatott lett, a számára bizonyára szokatlan szertartás alatt, hogy háromszor elájult.

Alig kezdődött el a ceremónia, amikor Bather összeesett. Kivitték a szabad levegőre és magához térítették, azután újból az oltár elé vitték. A pap prédikációja alatt a fiatal vőlegény másodizben is összeesett.

Az esküvő végén, amikor az orgona megszólalt, Bather harmadszor is ájultan esett össze. A menyasszony az egész esküvő alatt megőrizte hidegvérét és segített férjének felélesztésénél.

Nem kétséges, hogy John Bather mindháromszor az örömtől esett össze. Valóban nem is lehet elképzelni nagyobb boldogságot, minthogy az ember végre megszabadult a „szabadság” jármától. Mindenesetre kissé túlzottnak látszik az újongásnak háromszor egymásra követ-

— Tancred Constantinescut külföldre küldik az Averescu kormány gyógyszerrendelésének megsemmisítéséért. A legfelsőbb egészségügyi tanács legutóbbi ülésén szóba került az Averescu kormány által a Dawes terv alapján rendelt gyógyszerek ügye, melyről megállapították, hogy egyes anyagok használhatatlanok, míg más gyógyszeranyagokból feles mennyiséget rendeltek. Tancred Constantinescu előterjesztést tett Bratianu Vintilának, hogy a gyógyszerrendeléseket érvénytelenítsék. Inculet egészségügyi miniszter Ganea professzorral tárgyalásokat folytatott, hogy megállapítsák, mi módon lehetne a gyógyszerrendeléseket érvényteleníteni. Elhatározták, hogy Tancred Constantinescut speciális megbízással Németországba küldik ki, hogy tárgyalásokat folytasson a megrendelések érvénytelenítése ügyében. Bratianu Vintila azon aggodalmának adott kifejezést, hogy esélyg lehetetlen lesz a megrendeléseket érvényteleníteni és ezért megbízták Tancred Constantinescut, hogy a Dawes terv alapján más cégekkel is folytasson gyógyszerrendelés ügyében tárgyalásokat és arra is felhatalmazták, hogy a rendelések ügyében szorzódásokat kössön a szállító cégekkel.

— Egy párisi lap repülőgépe ma reggel indul Afrikán keresztül Dél-amerikába. Párisból jelentik: Cortes és Le Brix pilóták hétfőn reggel 8 órakor utra kelnek La Bourgetből „Nungesser és Coli” nevű gépükön, hogy az Atlanti-Océánt Afrika és Dél-amerika között átrepüljék. Az utifinanszírozója az „Intransigeant” című lap, amely több ezer példányt küldi postacsomagként Dél-amerikába. Az első etap az afrikai kontinens legnyugatibb pontján levő St. Louisig 4300 kilométer. Innen folytatják útjukat a 3200 kilométernyire levő Natalba és ha ez sikerül, elsőnek repülnek át a tengert az afrikai kontinens és Dél-amerika között leszállás nélkül. A további állomások Rio de Janeiro és Buenos-Ayres. Az uticélpromaganda a tervbevevett francia-dél-amerikai repülőpostai összeköttetés érdekében. A meteorológiai jelentések a légköri viszonyokról a legelőzőbbben szólnak.

— INGYEN DIVATLAP. Minden vevő, aki egy ruhárávaló anyagot vesz a kolozsvári Gólya-áruházban, ingyen ajándékul kap egy 68 oldalas divatalbumot szabásmintával. A gyönyörű kiállítású album üzletekben 120 lejbe kerül.

Alma nem esik messze a fájától

de Ön nagyon messze van a fűteni való jó és olcsó fájától

ha nem telefonál azonnal 4-77 számra

Rimóczy tüzfátelepére (gyufagyár mellett)

Rendelés után 1 óra múlva otthon van a fa.

— Forró zsir borított egy kisleány másfél éves hugára, aki azonnal szörnyenhalt. Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap délelben Walter János fővárosi altiszt Aranykacsa-utca 8. számú házában levő lakásán. A fővárosi altiszt két kisleánya együtt játszadozott a konyhában a tűzhely mellett, miközben idősebb leánykája, aki 3 éves, egy vigyázatlan mozdulattal fölborította a kályhán levő, forró zsirral telt fazekat. A forró zsir ráomlott a másik kisleányra, a másfél éves Idára és olyan súlyos égett a beket ejtett rajta, hogy amire a mentők megérkeztek, már meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kinek a gondatlansága okozta a szerencsétlen kisleány halálát.

— Véres verekedések voltak vasárnap Hamburgban a községi választásokon. Hamburgból jelentik: A községi választások óriási izgalmak között folynak. Vasárnap a város több helyén véres verekedések voltak, amelyekben több ember megsebesült. A rendőrség számos rendezőzavart lefartóztatott.

— Frankfurtban egy elefánt megszökött az állatseregletből és két napig bujkált a város környékén. Frankfurtból táviratozzák: A Kronos-cirkusz állatseregletének elszállítása alkalmával szokatlan incidens történt, amely napokon keresztül izgalomban tartotta az egész várost. Az elszállításkor ugyanis a tolatásnál két vagon megsérült és az így támadt zavarban egy elefántnak sikerült az állatseregletből elszabadulnia. Az elefánt Höchst külváros irányában menekült el és miután körülbarangolta Griesheim és Nied külvárosok vidékét, szombaton reggel visszatért a szerencsétlenség színhelyére. Amire a vasúti örök mindenfelől összeregettek, hogy megkíséreljék a lefogását, az elefánt már ismét kerekelt oldott és a közeli erdőben rejtőzött el. A frankfurti állatkert őrei és a rendőrség egy álló napig valószínű hajtóvadászatot rendeztek a hatalmas állat után és még azt is megkísérelték, hogy a cirkusz másik elefántja segítségével csalogassák vissza. Szombaton este végre sikerült az elefántot erős kötelekkel két fához kötni és ma elszállítják vissza a cirkuszba.

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogkefe, szappan és cipőcserme fiúknak 140 Lei lányoknak 170 Lei izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria Cluj-Kolozsvár, Főter 26

Accumulator sav

vegyszeres kénsv, destillált víz legolcsóbban

Segesváry és Társai Cluj, Calea Victoriei 10.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy a volt kolozsvári tanács elszámolásában meglepő dolgokat talált a vizsgáló bizottság.

— En el hiszem. Ezért nem jó meglepni sem egy asszonyt, sem egy városi tanácsot. Az ember mindig maga lepődik meg helyettük.

— Csak azt nem értem, hogyan történhetek visszaélések, amikor maga a polgármester is ellenjegyezte a kiutalásokat?

— Nézze, kérem. Egy apa hosszú utra ment és leányát rábízta régi jó barátjára. Lelkére kötötte, hogy nagyon, nagyon vigyázzon rá. Mikor szapjött, kiderült, hogy a leány nyai örököknek néz elébe. Szemrehányásokat zudított barátjára, aki szabadkozott:

„Végzetlenül nem értem a dolgot. A tulajdon fiammal fektettem egy szobába.”

„A fiaddal, te ökör...”

„Igen, de a két ágy közé spanyol-falat tettem.”

„És ha a fiad megkerülte a spa-Elgondolkozva felelt a barát:

„Ausser e zó, ha csak úgy nem...”

— Értem, Pancser ur. Ha csak úgy nem történt a mi tanácsunkkal is. De mondja, mit szól ahhoz a hírhez, hogy a kormány semmiképpen sem engedi meg kisebbségi polgárok utazását Maniuk gyulafehérvári összejövetelére.

En csak azt nem értem, hogyan fogják megismerni a vonaton ki a kisebbségi?

— Tökéletlen ember!

A falu bírája a községen átfolyó vízbe esett és belefullt. Keresték a holttestét, de nem találták meg. A községi elöljáróság felhívást küldött a folyó lementében levő falvak hatóságainak, hogy küldjenek értesítést, ha a holttestet kivetné a víz. Mellékelte a személyleírást is, mely így végződött: Különös ismertető jel: da dog.

— És kisebbségi, aki panaszkodik. És mára ebben maradunk.

Rauca képviselő és társai a bírák előtt

November elsejére tüzték ki a háromszéki kukoricapanama főtárgyalását

(Sepsiszentgyörgy, okt. 11. Saját tud.) Közel egy évig tartó hosszadalmas vizsgálat után a törvényszék tárgyalásra tűzte ki Rauca Raucă-u. liberális képviselő, Eugen Popescu tanfelügyelő volt prefektus és Miron Bucsa lelkész bűnperét.

A vádirat felsorolja a vádlottak által elkövetett összes visszaéléseket. Eugen Popescu volt prefektus a vádirat szerint nagyobb mennyiségű tengeri kerti kormánytól a háromszéki lakosság számára, és apósát, Bucsa lelkész bűnperét. Ehhez a kukoric

pénzért adták el, a nyereséget pedig egymásközött felosztották. Miután Rauca prefektus vette át a megye vezetését, őt is bevonták az üzelmekbe. A vádirat szerint 147 vaggon kukoricát kaptak és adtak el ily módon a vádlottak.

Az ügy aktái a háromszéki törvényszék elnöknél vannak, aki a jövő hónap elején tüzte ki a tárgyalást. Minthogy Rauca jelenleg képviselő, nyomban a parlament megnyitása után kéri fogják mentelmi jogának felfüggesztését.

Országszerte tiltakozó gyűléseket tartanak a lakók a lakások védelmének érdekében

(Cluj-Kolozsvár, október 11.) A közeledő lakásfelszabadítás veszedelem sorompóba állította a lakbérletet és a kolozsvári szociáldemokrata párt kezdeményezése után Bukarestben, Constanca-ban, Jasiban és az ország számos más részén hatalmas tiltakozó gyűléseket tartottak a lakók a lakások felszabadítása ellen.

Legutóbb Csernovitzban tartottak a lakbérlet tiltakozó gyűlést, melynek szónokai Dr. Pistiner volt országgyűlési képviselő és Roznován, a csernovitzai szociáldemokrata párt titkárai voltak. A gyűlésen, melyen több ezer ember vett részt, követelték a kolozsvári gyűléshez hasonlóan, a lakbérleti törvény meghosszabbítását mindaddig, míg a kormány nem gondoskodik megfelelő munkás és tisztviselő lakások építéséről, hogy a lakásnyomorúságon segítsen és a lakásnyomor megszüntetéséről.

A kolozsvári szociáldemokrata párt multkorai népgyűlésének határozati javaslatához híven, elkészítette a kormányhoz eljuttatandó memorandumát, melyben a lakások további védeltségét követelik. A memorandumot ma küldötték el Bratianu lonel miniszterelnöknek.

A kolozsvári szociáldemokrata párt multkorai népgyűlésének határozati javaslatához híven, elkészítette a kormányhoz eljuttatandó memorandumát, melyben a lakások további védeltségét követelik. A memorandumot ma küldötték el Bratianu lonel miniszterelnöknek.

Bankett- és utiszámlák, aláíratlan bon a volt kolozsvári tanács elszámolásában

(Cluj-Kolozsvár). Az előző városi tanács működését felülvizsgáló bizottság elvése: vezeti a vizsgálatot és minden valószínűség szerint az ez év közvégsőjéig befejezi.

Az eddigi vizgálat, minden eredménye ellenére is a legnagyobb diszkrepanciával folyt le úgy, hogy a vizsgálat menetéről a bizottság tagjai nem igen adtak még felvilágosítást.

A vizsgálat még mindig az elmúlt tanács működésének pénzügyi részénél tart és a kiszivárgott hírek szerint igen érdekes megállapításokhoz jutott. A bizottság az elszámolások

között súlyos kiegyenlítő tételeket, érdekes bankettköltéseket, hatalmas összegű utiszámlák és egy nagyobb összegű szülő bonttalait, amely alá nem volt írva.

A vizsgálat eredménye érdekes meglepetéssel fog szolgálni és a város közönsége érthető érdeklődéssel kíséri a vizsgálatot, miután méltán érdekelheti, hová költöttek a város pénzét, amelyet oly nehezen izgatott ki a polgárság.

A város legközelebbi közgyűlésén, melyet néhány héten belül megtartnak, megterzi a vizsgálóbizottság az eddigi eredményekről jelentését.

A kormány lapja kéri a kormánytól a törvénytelen erdélyi adók megsemmisítését

(Cluj-Kolozsvár, okt. 11.) A kormánylapja, a Viitorul ezuttal valóban meglepő megállapításokra jut és azt igéri, hogy rövidesen javítani fog a kormány a helyzeten.

Mindenek előtt elismeri a kormánylap, hogy nincsen olyan általános törvény, amely a megyék és községek pénzügyi politikáját felölelné és szabályozná, úgy hogy

minden község törvénytelen adókat fizet.

Ezek az adók csak visszaélésen alapulnak. Kijelenti továbbá a Viitorul, hogy több minisztérium törvénytelen illetékeket vet ki

és ezen az úton szerez jövedelmeket. Már pedig miféle államkötségvetés az, amelyben nincsen felvéve minden kiadás és bevétel, lehetőséget adva mindenféle visszaélésnek. Ezután így folytatja a Viitorul:

Erdélyben vannak községek, amelyekben az állami adó után kivetett pótdadók

mellett ugyanazon adózási tárgyakra külön nagyobb adókat vetnek ki, mint az állami adó. Így például a föld hektárja után 120 lej adót kell fizetni az államnak és a község még külön 140 lej illetéket vet ki.

És a kormány hivatalos lapja kéri:

1. Az összes törvénytelen adók és illetékek megszüntetését az egész országban.

2. A községi és megyei gazdálkodás szűkebbre fogását és az adózók pénzének jobb felhasználását.

A hivatalos lap által felvetett probléma nagyon fontos, hiszen az általános szegénységben a hivatalos adókat sem tudjuk elviselni. Szaporodnak a esőök, neves kereskedelmi és iparvállalat esőökenti tevékenységüket, még a virágzó petróleumipar is a eső szélére került. A törvénytelen adók, amelyek ellen a kormány hivatalos lapja tiltakozik: kiégésztik közgazdasági életünk valóban sivar képét.

SPORTVILÁG

Amatőr birkózóverseny. Egy elhanyagolt sportágat akar Kolozsvárt új életre keltetni a KKASE agilis vezetősége. A birkózó sport ez, a kolozsvári sportéletnek valósággal mostoha gyermeke, amely pedig másutt, nemcsak külföldön, hanem a belföld többi centrumában meglehetősen virágzik. S érdekes, hogy míg a profibirkózásokat, amelyek nagyon gyakran nem is komolyak, a cirkuszokban sok ezren nézik most is végig, az amatőrbirkózók legtöbbször részvéltlenségig kénytelenek megküzdeni. A KKASE vasárnap klubközi birkózóversenyt rendez és ez lesz az első lépés a birkózóspori népszerűsítés felé.

A verseny részletes programját legközelebb közöljük.

A KMSC újabb szakosztályokat épít. Kolozsvár egyetlen munkássport-egyesülete, a KMSC vállalt programjához híven nem elégszik meg a futballsport művelésével, hanem a munkásság hajlamainak legmegfelelőbb többi sportágát is bevezeti az egyesület munkakörébe. Elsősorban a birkózó-szakosztályt építi a KMSC, azután sor kerül az atlétikai és kérekpár-osztályok felállítására és működésére is. A birkózóosztály október 15-én alakul meg és a szezon versenyein már jelentős szerepet lesz hivatva játszani.

Két új világrekord. Arne Borg a berlini nemzetközi versenyen 10 p. 14.3 mp.-re javította a 880 yardos uszás világrekordját. Penttilla, a kiváló finn sulyatláda gerelyvetés világrekordját 69.80 m.-re javította. (Régi rekord Lindström 66.62 m.)

A vívóklub működése. A „Clubul de scrimă” (Vívóklub) október 1-én megkezdte az évi működését a híres, livornoi származású Virgilio Pellegrini olasz vívóme ter közreműködésével, aki Giuseppe Nadin-k, a híres Nedo és Aldo Nadi apjának tanítványa volt. Az órák a „Gheorghe B. ritiu” liceum tornatermében naponta délután 3—10 órák közt tartatnak meg, és ugyanezen időben lehet beiratkozni is. A vívóklub két-havonként tartandó ünnepségeket is tervez illes tornatanár klubkapitány és Pellegrini vívómester vezetése mellett.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Allástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

2—3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cim a kiadóban.

Irodának butorozott szoba az Unió-utca elején október 15-ére kiadó. Cim a kiadóban.

Alkalmazás

Felnőtt férfiak és nők lapkihirdetésre kerestetnek. Cim a kiadóban.

Kifutófiut keresek. Cim a kiadóban.

Különféle

Angol mechanikájú zongora bérbeadó. Cim: Str. Fântânelei 3.

Rádiókban és alkatrészekben mindig a legújabbat olcsón nyújtja „Constructio” mérnöki iroda. Cluj, P. Uniri 6. Telefon 83.

Jobb világítás!
Több felvilágosítás!

Clujban
Irodában
Házban
Üzemben

Tungstam Diap
Vigyázzunk az újformával!